

Slovenskej republiky

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci proti obvinenému **V. G. a spol., pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody** podľa § 160 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 20. júla 2011 sťažnosť obžalovanej JUDr. M. S. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 24. júna 2011, sp. zn. PK – 1 T 21/2009 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 194 ods. 1 Tr. por. napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e .**

O d ô v o d n e n i e

V predmetnej vyššie označenej trestnej veci samosudca Špecializovaného trestného súdu v Pezinku na hlavnom pojednávaní konanom 24. júna 2011 rozhodol uznesením hore uvedenej spisovej značky podľa § 32 ods. 3 Tr. por., v nadväznosti na § 31 ods. 1 Tr. por. tak, že samosudca Špecializovaného trestného súdu v Pezinku JUDr. V. P. nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej trestnej veci dotýkajúcej sa aj obžalovanej JUDr. M. S., ktorá prostredníctvom svojho obhajcu na tomto hlavnom pojednávaní vzniesla námietku zaujatosti voči samosudcovi JUDr. V. P..

Z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní je zrejmé, že obžalovaná vznášala námietku zaujatosti z toho istého dôvodu, ako to urobila po podaní obžaloby, ktorá bola známa už v začiatkoch konania pred súdom, ale že o nej súd doteraz nerozhodol. Z obsahu jej námietky vyplýva, že obžalovaná JUDr. M. S. považuje sudcu JUDr. V. P. za zaujatého voči nej v podstate z toho dôvodu, že zámerne koná vo veci proti nej, lebo nevyhovel jej návrhu a nezastavil voči nej trestné stíhanie pre nedostatok súhlasu

Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej trestné stíhanie, ako sudkyne, keďže obvinenie voči nej bolo vznesené už 27. júla 2007, ale rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky o súhlase na jej trestné stíhanie z 27. júla 2007 jej bolo doručené až 3. augusta 2007, a teda nebolo ešte právoplatné, pričom na hlavnom pojednávaní 24. júla 2011 mal samosudca k dispozícii uvedené rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky aj s doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti dňom 2. augusta 2007 a napriek tomu nevyhovел jej návrhu na zastavenie trestného stíhania, čo má potvrdzovať jeho zaujatosť.

Samosudca JUDr. V. P. v uznesení, ktorým rozhodol, že nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania v predmetnej veci, uviedol, že on sa necíti vo veci zaujatý a že neexistuje žiadny iný dôvod zaujatosti, keďže on nemá taký pomer k prejednávanej veci, k osobám, ktorých sa úkony trestného konania priamo dotýkajú, ani k obhajcom a orgánom činným v trestnom konaní, ktorý by mu bránil v tejto veci objektívne a spravodlivo rozhodnúť.

Ďalej samosudca konštatoval, že za dôvody vylúčenia sudcu v zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. nemožno považovať tie skutočnosti, ktoré uviedla obžalovaná prostredníctvom svojho obhajcu a nemôže preto postačovať iba pomer abstraktného charakteru, ktorý sa premieta do právneho názoru a z neho vychádzajúceho prístupu k prejednávanej veci, pretože v tomto prípade nejde o osobný pomer k veci samej, ale iba o právny názor.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní zahlásila sťažnosť obžalovaná, prostredníctvom svojho obhajcu a podal ju aj prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorý ju aj do zápisnice o hlavnom pojednávaní odôvodnil.

V odôvodnení sťažnosti obžalovaná uviedla, že vo veci konajúci sudca nerešpektujúci zásadu hospodárnosti a efektívnosti konania a bezdôvodnými priet'ahmi v konaní, tým že už po dobu skoro 22 mesiacov je bezdôvodne trestne stíhaná, jej spôsobuje škodu na cestovnom a ďalších výdavkoch spojených s touto vecou i na strate na zárobku.

Namietala, že sudca nerešpektuje princíp rovnosti strán, keď nevykonal ňou navrhovaný dôkaz, aby sa obrátil na Ústavný súd Slovenskej republiky, aby zistil, kedy nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenie o súhlase na jej trestné stíhanie. Tým, že obžalobu prijal, bol jej pozastavený výkon funkcie sudcu, pričom neefektívne koná vo veci a jednoznačne tým potvrdzuje zaujatosť voči nej. Keď tento dôkaz vykonala sama a súdu predložila originál rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky s originálom

doložky právoplatnosti a vykonateľnosti, konajúci sudca v rozpore s tým tvrdil a uviedol to aj pre TASR, že rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo vyhlásené 27. júna 2007, bolo právoplatné okamžite, a to že po štyroch rokoch bolo doložené pečiatkou právoplatnosti a vykonateľnosti na tom nič nemení. Takýto postup sudcu, ktorý nerešpektuje právoplatné a vykonateľné rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, nemožno považovať za nezaujatý, keďže sudca koná svojvoľne v snahe predĺžiť jej trestné stíhanie za každú cenu a prekryť procesné pochybenie konajúceho vyšetrovateľa a dozorujúceho prokurátora.

Podľa obžalovanej zaujatosť sudcu preukazuje aj to, že vykonával dôkazy prehrávaním záznamov odpočúvaní telefonických hovorov ako nezákonných, lebo s nimi bolo manipulované a veľká časť ich chýba. Podobne sa to týka i použitých informačno-technických prostriedkov.

Dôkazom o zaujatosti sudcu voči nej je podľa obžalovanej i to, že sudca napriek tomu, že vedel o jej sťažnosti proti uzneseniu, ktorým sa nevyhlásil z konania a že spis bude musieť predložiť na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, neodročil hlavné pojednávanie na neurčito, ale určil vo veci termín hlavného pojednávania na september 2011, hoci môže byť znovu neúčelne a neekonomické vytyčené a znovu jej tak môže spôsobiť škodu.

Takýto postoj sudcu, za každú cenu jej dokázať vinu, resp. pridržať sa faktov uvedených v obžalobe, pri porušovaní ustanovení Trestného poriadku, zákonov tohto štátu i všetkých základných princípov súdneho konania, považuje obžalovaná za zaujatý, pre ktorý nemôže ďalej vo veci konať a žiadala jej sťažnosti vyhovieť a sudcu JUDr. V. P. z pojednávania a rozhodovania veci ako zaujatého vylúčiť.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v odôvodnení sťažnosti do zápisnice o hlavnom pojednávaní uviedol, že o námietke zaujatosti strany v konaní, ak je dôvodom námietky len procesný postup súdu, sa nekoná. Podľa jeho názoru zo strany obhajoby išlo o namietanie procesného postupu súdu a síce z toho dôvodu, že súd doteraz konal v tejto veci. To či sa na Ústavný súd Slovenskej republiky obrátil alebo nie, bolo čisto na úvahe a na procesnom postupe súdu. Súd si zvolil tú cestu, že bude riešiť právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia ústavného súdu o daní súhlasu na trestné stíhanie ako predbežnú otázku, preto sa domnieva, že obhajoba namieta výlučne procesný postup súdu v konaní a samosudca o takejto námietke ani nemal rozhodovať. Z týchto dôvodov navrhol,

aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie samosudcu a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v intenciách § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal napadnuté uznesenie i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že toto uznesenie nemalo byť vydané a o vznesenej námietke obžalovanej sa vôbec nemalo konať, ako to ustanovuje § 32 ods. 6 Tr. por.

Podľa tohto ustanovenia o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4, alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

V § 31 ods. 1 Tr. por. sa ustanovuje vylúčenie sudcu z vykonávania úkonov trestného konania pre jeho pomer k veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a ďalším len tam vymenovaným subjektom, pre ktorý by bolo možné mať pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

Z obsahu obžalovanou vznesenej námietky zaujatosti je evidentné, že obžalovaná odvodzuje zaujatosť samosudcu voči nej len od procesného postupu v prejednávanej veci, predovšetkým z toho, že samosudca nevyhovel jej návrhu na zastavenie trestného stíhania voči nej z dôvodu, že obvinenie voči nej bolo vznesené ešte skôr, ako bolo právoplatné a vykonateľné rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky o súhlase na jej trestné stíhanie ako sudkyne. Od nevydania takeého rozhodnutia už pri preskúmaní obžaloby, určenia hlavného pojednávania a ďalších úkonov s tým spojených i vykonávania dôkazov, ktoré označuje ako nezákonné, odvíja aj spôsobenie škody, ktorá jej tým vzniká a z toho zase usudzuje, že samosudca ju chce zámerne poškodiť.

Obžalovaná však neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by vyjadrovali pomer sudcu, teda jeho osobný vzťah k prejednávanej veci alebo k osobám predpokladaným v ustanovení § 31 ods. 1 Tr. por., predovšetkým k nej samotnej alebo jej obhajcovi.

Zámerne zaujatý postoj sudcu voči nej a spôsobenie škody, ktorá jej vzniká neodôvodneným trestným stíhaním, odvíja obžalovaná len z procesného postupu sudcu, ktorý jej nekonvenuje, predovšetkým, že aj napriek pripojenej doložke právoplatnosti a vykonateľnosti uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky o daní súhlasu na jej trestné stíhanie, podľa ktorej jeho právoplatnosť a vykonateľnosť nastala neskôr, než jej bolo

vznesené obvinenie, samosudca toto nerešpektuje a nerozhodol tak, ako ona považuje za správne a zákonné.

K tomu je potrebné uviesť nasledovné. Okolnosť, že vo veci konajúci sudca nekoná a nerozhoduje v súlade s predstavou obžalovanej, nemôže byť z hľadiska § 31 ods. 1 Tr. por. dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania danej trestnej veci. Táto predstava obžalovanej o mylnom postupe sudcu nemôže byť zároveň ani tou skutočnosťou, ktorá by predstavovala pomer sudcu k prejednávanej veci a osobám predpokladaným v § 31 ods. 1 Tr. por. Je to námietka proti procesnému postupu súdu a o takej sa nekoná.

Či je alebo nie je postup sudcu v základnej otázke, že nerozhodol o zastavení trestného stíhania zákonom zodpovedajúci, nemožno posudzovať v rámci námietky zaujatosti, ale len pri preskúvaní meritórneho rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu, ktoré doteraz nebolo vydané.

Keďže obžalovaná neuviedla konkrétne skutočnosti o existencii takého vzťahu medzi konajúcim sudcom a prejednanou vecou, resp. osobami uvedenými v § 31 ods. 1 Tr. por., mal samosudca v zápisnici o hlavnom pojednávaní konštatovať, že o takej námietke sa nekoná. Správne tak s odkazom na § 32 ods. 6 Tr. por. postupoval už vo vzťahu k prvej námietke zaujatosti vznesenej obžalovanou z 28. septembra 2009, na ktorú sa obžalovaná aj teraz odvoláva, doručenej Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku 30. septembra 2009, o čom urobil záznam z tohto dňa na č. l. 1584 p. v., s čím oboznámil strany v konaní na hlavnom pojednávaní 7. decembra 2009.

Pokiaľ išlo o hlavné pojednávanie 24. júna 2011, nariadený úkon mal byť vykonaný, lebo ani v prípade, že by išlo o námietku z dôvodov § 31 ods. 1 Tr. por., o ktorej by malo byť rozhodované uznesením, ani eventuálna sťažnosť voči takému uzneseniu nie je prekážkou vykonania nariadeného úkonu. Ak samosudca odročil hlavné pojednávanie na určitý termín na dni 5., 23. a 26. až 27. septembra 2011, ide opäť len o procesný postup v konaní a nemožno bez ďalšieho, t. j. bez preukázania pomeru sudcu k veci a dotknutým osobám vyvolávajúceho pochybnosti o jeho nezaujatosti odvodzovať dôvod na jeho vylúčenie. Čo sa týka otázky, či mali alebo nemali byť niektoré dôkazy, uvádzané obžalovanou, vykonané alebo nie, či boli alebo neboli, ako uvádza obžalovaná, v zmysle Trestného poriadku prípustné, treba podotknúť, že takéto eventuálne chyby konania sa preskúmajú v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku proti meritórnemu rozhodnutiu.

Pokiaľ v danom prípade na ostatnom hlavnom pojednávaní dal samosudca za pravdu obhajcovi, že nie je to len procesná námietka a rozhodol uznesením, ktoré je teraz napadnuté sťažnosťou, s jeho názorom sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nestotožňuje, lebo bez toho, aby strana v konaní uviedla konkrétne skutočnosti vyjadrujúce zákonom neželaný pomer sudcu k veci alebo osobám uvedeným v zákone sa tento odvodzuje len zo spôsobu rozhodovania sudcu, a to je neprípustné. Mimo rámca rozhodovania o merite veci by sa tak neodôvodnene pripúšťalo riešenie základných právnych otázok, od ktorých závisí, ako má byť v konečnom dôsledku o veci rozhodnuté.

Len ak by bola zistená personálna súvislosť sudcu s prejednávanou vecou alebo zákonom vylúčený vzťah sudcu k osobám uvedeným v zákone, bolo by možné skúmať v rámci námietky zaujatosti príčinnú súvislosť medzi týmto zákonom neželaným a z konania a rozhodovania vylučujúcim vzťahom a eventuálnymi nesprávnymi a nezákonnými rozhodnutiami sudcu. Pri zistení takejto príčinnej súvislosti by však už išlo nielen o zaujatého sudcu, ale o takého, u ktorého by prichádzala do úvahy eventuálne aj jeho trestná zodpovednosť. Takýto osobný pomer sudcu k veci alebo osobám, ktorých sa úkon dotýka, resp. ďalším osobám v zákone uvedeným, musí byť v zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. vyjadrený v námietke zaujatosti. Ak nie je, alebo je uvádzaný iný dôvod než predpokladá § 31 ods. 1 až 3 Tr. por., aplikuje sa ustanovenie § 32 ods. 6 Tr. por.

V danom prípade z dôvodov uvedených v sťažnosti prokurátora bolo potrebné napadnuté uznesenie len zrušiť. Nie je treba prvostupňovému súdu ukladať v zmysle § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por., aby vo veci znovu konal a rozhodol, lebo nejde o meritum veci a o obžalovanou vznesenej námietke sa v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. nekoná. Túto skutočnosť len treba konštatovať a oboznámiť s ňou strany v konaní.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako sa uvádza vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 20. júla 2011

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová